

Den 31:sta Maj 1877.

HELSING,

TILLEGNAD

DE

MED HÖGVEDERBÖRLIGT TILLSTÅND

DEN 31 MAJ 1877

PROMOVERADE

HUNDRATIO FILOSOFIE MAGISTRAR.

HELSINGFORS,

FINSKA LITTERATUR-SÄLLSKAPETS TRYCKERI,

1877.

HÖGLÄRDE HERRAR

ANTON EDVARD ALFTHAN.

EMIL AUGUST ALMBERG.

AXEL HENRIK ANTELL.

HUGO EBERHARD ARPPE.

➤ VILHELM FERDINAND BACKMANSSON.

VERNER THEODOR BERGROTH.

JOHAN ALEXANDER BODÉN.

ERNST GUSTAF BODÉN.

KARL OSKAR BONDE.

➤ ANDERS ADRIAN BRANDERS.

KARL EMIL BRUMMER.

OTTO ROBERT BURMAN.

TORSTEN CALONIUS.

➤ Friherre EMIL WALDEMAR CEDERCREUTZ.

ANDERS SEVERIN DONNER.

KARL GEORG DREIJER.

NILS GUSTAF DURCHMAN.

FREDRIK EMIL WOLMAR ELFVING.

➤ OTTO INGEMAR ENGSTRÖM.

RUDOLF IMMANUEL ERENIUS.

➤ LARS WILHELM FAGERLUND.

FELIX HJALMAR FATTENBORG.
 ANDERS WILLIAM FORSBERG.
 KONRAD WILHELM FORSBLOM.
 NILS BERNT GROTENFELT.
 KARL GUSTAF JOHANNES GROTENFELT.
 KARL GRÖNLUND.
 KARL OSKAR GRÖNROS.
 MATHIAS GUSTAF HACKZELL.
 KARL SCHAMYL HALLBERG.
 REINHOLD THEODOR HAUSEN.
 ERIK GUSTAF HEDSTRÖM.
 GUSTAF HEINRICIUS.
 OTTO REINHOLD HELIN.
 HERMAN HELLÉN.
 EDVARD IMMANUEL HJELT.
 AXEL AUGUST JANSSON.
 JOHAN EDVARD JUSLIN.
 LUDVIG GABRIEL KILJANDER.
 ANTON LANDZETT.
 AUGUST EDVARD REINHOLD LANG.
 Friherre KARL JOHAN LANGENSKIÖLD.
 KARL FERDINAND LEMSTRÖM.
 PAUL LEONTJEFF.
 CONSTANTIN LEOPOLD.
 ALBERT LIGNELL.
 AXEL EMIL LINDEGRÉN.
 FRANS MICHAEL LINDÉN.
 AXEL BIRGER LINDHOLM.
 VERNER LINDMAN.
 HJALMAR LONDÉN.
 FREDRIK ALBERT OSSIAN LUNDENIUS.

JOHAN FREDRIK LUNDENIUS.
 GUSTAF ADOLF LUNDENIUS.
 JAKOB LYBECK.
 OSKAR WILHELM LÖFMAN.
 GREGORIUS MEINANDER.
 OSKAR WERNER MOBERG.
 TORSTEN AXEL JOHAN MUNSTERHJELM.
 ALBERT WILHELM NORDBLAD.
 KAARLO BERTEL NOHRSTRÖM.
 WILHELM NORDLUND.
 ERNST SAMUEL NORDSTRÖM.
 OSKAR ELIS PETTERSON.
 KARL ELIS LEONARD von PFALER.
 WILHELM PIPPING.
 RUNAR FREYVID RANCKEN.
 HENRIK WILHELM RENQVIST.
 ARTHUR RINDELL.
 OTTO ANDREAS ROOS.
 ERNST OSSIAN ROSENGREN.
 PAUL EDVIN ROSENGREN.
 GUSTAF IVAR ROTHSTRÖM.
 ADAM HJALMAR SALLMÉN.
 JOHAN ENGELBERT SARGREN.
 ZACHARIAS SCHALIN.
 ERNST SCHILDT.
 Friherre AUGUST BENJAMIN af SCHULTÉN.
 ERNST EMIL SCHYBERGSON.
 EDVARD SELANDER.
 GUSTAF LEONARD SERLACHIUS.
 JOHAN JULIAN SERLACHIUS.
 KLAS RICHARD SIEVERS.

OSKAR EMIL SJÖMAN.
 KARL OTTO WILHELM STADIUS.
 MAXIMILIAN STRÖMBERG.
 ISRAËL RICHARD GUSTAF SUCKSDORFF.
 JOACHIM WILHELM SUCKSDORFF.
 ERNST EDVARD SUNDVIK.
 KARL AXEL LENNART SVINHUFVUD.
 HJALMAR EDVIN TAMMELIN.
 THEODOR THESLEFF.
 OTTO SEVERIN TICCANDER.
 FREDRIK WERNER TIMGREN.
 NIKOLAI WERNER UNGERN.
 NILS ROBERT af URSIN.
 GEORG WILHELM WALLE.
 ARVID WILHELM WALLÉN.
 GUSTAF ADOLF WANGEL.
 GUSTAF AUGUST WASASTJERNA.
 AXEL WALDEMAR WECKMAN.
 HERMAN ALBERT VENDELL.
 OSKAR WALFRID WENNERSTRÖM.
 EDVARD GEORG LUDVIG von WEYMARN.
 RUDOLF MARTIALIS WITTING.
 Friherre RABBE AXEL WREDE.
 Friherre HENRIK OTTO WREDE.
 FRIDOLF LORENTZ ZETTERMAN.
 GEORG ÖHMAN.
 JOHAN ALARIK ÖRNHJELM.

ALLERÖDMJUKAST

af

GABR. LAGUS.

I.

Och våren återkommit på lätta skyars ljus,
 Och foglarne de sjunga vid lösta strömmars brus,
 Och ljunna vindar fläkta i skogens gröna hamn,
 Och dalarne de öppnat sin länge slutna famn.

O blicka ut mot hafvet i tidig morgonstund,
 Då vaknad sol bestrålar dess fjärdar och dess sund.
 O lyss hur vågen sqvalpar med klang så underbar!
 Se dit hur måsen sträcker de hvita vingars par!

Och våra vackra sjöar hur skimra icke de,
 Och deras fagra öar hur ungdomsfriskt de le!
 Och jublande mot höjden ses lärkan flyga opp,
 Att himmelen förkunna om jordens väckta hopp.

Ej fins en mo så öde, så bränd är ej en sved,
 Att dit ej föll en blomma från vårens kransar ned,
 Så trött vid lif och glädje ej någon tufva är,
 Att hon ej helst ett löje, om ock förbleknadt, bär.

Så strålar Du i fågning, vår dyra fosterjord,
 Från Finska vikens stränder till fjellarna i nord,
 Från Punkaharjus åsar till Ålands väna ö,
 Från Österbottens elfvar till Saimas djupa sjö.

O lyfta gladt din panna, så hög, så ren och blid,
 Låt, Suomi, den klarna i ljusa tankars frid,
 Låt ingen bitter hågkomst i dina anletsdrag
 Ett spår af sorger röja på denna sköna dag.

Den är väl med de andra en dag som snart förgår,
 Men den skall icke sjunka i natten utan spår;
 Den glädje, som den gifver, en framtids glädje är,
 Det är en morgonrodnad den på sitt ämne bär.

Parnassens blommor vissna och sångens toner dö
 Och kanske stundens minnen snart tiden skall förströ,
 Och lagerns grönska bleknar och tyst blir jublets röst
 För andra, nya stämmor ur fosterlandets bröst;

Men ett skall icke flykta, hur dagen än är kort,
 Och ett skall icke blekna och skall ej vissna bort;
 Det är den andes maning, som här vår ande mött,
 Den kan ej stunden taga, ty stunden den ej födt.

O denna tro på tider af högre ljus och frid,
 Det är den kraft som segrat i våra fäders strid,
 Som åter plöjde tegen, förfrusen utan hopp,
 Som den förbrända stugan ånyo reste opp;

Som sådde ljusets skördar förtröstansfullt och gladt
 Också då våra öden omsveptes utaf natt,
 Som hade mod att bida, hur rik än dagen var,
 En dag, som skulle komma än mera rik och klar.

Och samma hopp det varit, som tände festens glans,
 Som, Broder, till Din tinning har sänkt Din sköna krans;
 Som talar ur de minnen, Dig här sin helsning ge,
 Ur fosterlandets blickar och dess välsignelse.

Böj ödmjukt ned Ditt hufvud för denna varma hand,
 Som signande Dig sträcker ett älskadt fosterland,
 O låt af stora tankar Ditt hjerta vidga sig,
 Ty bland sin bildnings kämpar det också räknat Dig.

Och ej Du sänds till kampen en lottlös stridsman lik,
 Om Ditt Du vågar taga, hvem är väl mera rik?
 O allt hvad våra fäder ha vunnit stort och godt
 I handling, sång och tankar till arfvedel Du fått.

Så tag det arf, som vuxit ur deras tålmod,
 Ur deras tro och snille och deras gjutna blod.
 Hvad heligast det eger, Ditt dyra fosterland,
 Med tröst det har, o Broder, förtrott uti Din hand.

Men det skall återfordras. Hur lycklig är ej Du,
 Om Du det återlemnar en dag mer rikt ännu;
 Om, när en gång Du sänkes i fosterjordens fann,
 Ett folk, som Du har lyftat, välsigna skall Ditt namn.

II.

Hell eder gamle, J som återvändt
 Ännu en gång till denna varma härd,
 Der Eder bildnings ljus till först sig tände,
 Och der den första lagerkrans Er räcktes
 Af Finlands kärlek och af Finlands hopp.
 Som då i dag hörs sången åter ljuda
 Till Eder ära i de höga hvalf,
 Och blomsterhöljd parnassen Eder famnar
 På nytt som fordom i Er ungdoms år

Och dock hur annorlunda är ej mycket!
 Förgäfves söka Edra blickar här
 De kära minnen ifrån forna dagar.
 O minnets fogel finner icke mer
 Sin forna ås, att der sin vinge hvila,
 Och den parnass, som slöt Er ungdoms vår,
 Det är ej den, som famnar Er i dag,
 Och dessa hvalf de äro ej desamma,
 Som återskallade af fröjdeljud,
 Då Eder ungdoms lagerkrans Er räcktes.

Men såsom förr vår bildnings alma mater
 Sin forna helsning bjuder Er i dag
 Med samma tro på seger och på framtid
 För allt det ädla, som ett hjerta rymmer,
 Och allt det stora någon tid har födt.

O huru ljuft och godt det måste vara
 Att hedrad af sitt folk till hemmet vända
 Från stridens mödor efter vunnen seger
 För ljus och lycka åt ett fosterland;
 Att se den sådd, hvars ädla frö man kastat
 På en förhoppning ut, som mognad skörd
 Välsignad af Guds sol i vinden gunga,
 Och se hur yngre bröder vuxit upp
 Till samma strid och arbete beredda.
 Hvad gör det väl om andra blickar möta
 Den återvändande, än den, som gått,
 Om andra stämmor ropa sitt välkommen,
 Än de, som fordom hviskade farväl,
 Blott samma blida luft af frid och kärlek
 I fosterhemmet herskar som förut.

J ären, J, en glesnad återstod
 Af den kohort, den ädlaste, den sista,
 Som Auras sekelgamla lärdomshem
 Har skickat ut i kamp för höga magter.
 O visste hon, den trogna fostrarinnan,
 Att afton stundade för hennes bygd,

Att snart från sköflad gård hon måste vika
 Och söka sig ett bo på annan strand?
 O var det därför som uti sitt hjerta
 Hon sökte upp bland rika, glada minnen
 Hvad bäst hon tänkt i någon svunnen tid,
 Hvad högst hon älskat och hvad störst hon hoppats,
 Och stälde det för Er till lefnadsmål?
 O ville hon af Auras sol, som sjönk,
 Dess bästa strålar samla för att binda
 Af dem en krans till minne af den dag,
 Som lutade emot sin afton redan,
 Och till en helsning åt den nya tid,
 Hvars ljus och fägring sjelf hon förebådat?

Och huru högt uti en framtids dar
 Det finska folket än i fröjd skall jubla
 Bland nya skördar vuxna på dess strand,
 Vid nya minnen skimrande i glans,
 Åt nyfödt hopp på lyckligare dagar;
 Det skall ej skörda någon bättre skörd,
 Det skall ej hoppas något bättre hopp,
 Än skördarna, än minnena och hoppet,
 Som spirat upp ur Kalevalas famn
 Och ur den verld af skönhet, frid och sanning,
 Som lefver, Runeberg, uti Din sång.

Väl hade då och då en vilsnad ton,
 Så underfull, men tjusande tillika,

Trängt fram ur djupet af den finska skog,
 Väl hade då och då en diktens blomma,
 I mörka finska ödemarken plockad,
 I dagen bragt, der spriddt sin skära doft;
 Men dessa toner, sade man, de äro
 Blott genljud, döende, utaf en sång
 För längesedan tystnad och förgäten,
 Och dessa blommor äro endast minnen
 Af flydda vårar från den brända sved.

Då steg en yngling fram ur Edert led
 Och gick att söka hvad man trott förloradt,
 Den sång, som tystnat, och den vår, som dött.
 Han följde ljudet af hvar fjerran ton,
 Hur långtifrån den klang bland ödemarken,
 Han följde stigar, knappt förut beträdda,
 Hur långt de ledde öfver enslig mo.
 Så långt det finska språkets gränser nådde;
 Der sökte han. Och se, han fann till slut
 En namnlös ö bland dunkla minnens böljor,
 Ett land af sänger, och han gaf det namn,
 Och Kalevala var åt lifvet räddad.

Då detta glömda, underfulla land,
 Så rikt på dagar och så rikt på skuggor,
 På glädje, sorg, på skuld och på försoning,
 Steg fram i ljuset efter seklers natt,
 Då gick en darrning genom folkets hjerta,

Af häpnad, glädje, lefnadsmod, förtröstan.
 Hur långt det vandrat på sin lefnadsväg,
 Hur nya tankar vuxit i dess håg,
 Af nya fröjder, nya sorger födda;
 I detta land, dess strider och gestalter,
 Dess lif och seder kände det igen
 Sitt barndomshem, det längesen förgättna,
 Sitt eget lif uti en flyktad tid,
 Sin egen andes irringar och segrar.
 Och huru djupt det lät sin häpna blick
 Tillbaka skåda i de flydda tider,
 Det fann dock spår af andens lif och strid,
 Det fann dock tro, om än i dunkel svept,
 Uppå en magt, som starkare än döden,
 Med tysta fjät, osynlig, skrider fram
 Ett rättvist öde genom menskolifvet.

Hur lycklig är ej Du, Elias Lömmrot,
 Som ledd af hjertats snille och förtröstan
 Den glömda stigen till vår forntids land,
 Till sångens underbara skogar funnit.
 O i den krans, Ditt gråa hufvud sirar,
 En glädjetår ur folkets öga fallit
 Bland ärans lager och bland minnets blommor
 Från finska sångens daggbestänkta fält.

III.

Det klang en ton så rik på sorg
 utöfver Finlands mo,
 Ett klockljud talande om död
 i vårens stilla ro,
 Det trängde till den minsta dal,
 det flög från fjell till fjell,
 Det fann sin väg bland öde skär
 till minsta fjerran tjäll.

Och hvart det kom, en stund af ro
 all dagens äflan vann,
 Och hvarje hjertas egen sorg
 en stund af hvila fann,
 Och löjet i en tår försmalt
 i sjelfva glädjens hus,
 Och dock var denna sorg ej tung,
 den fridfull var och ljus.

Det fans ett namn, som högre ljud,
 än alla andra namn,
 Som burits uti kärlek än
 af finska folkets famn,

Det höjdes ej, det sänktes ej
 med dagens lätta våg,
 Dess sken var lugnt, ovanskeligt,
 som stjernans på dess tåg.

Det fans en man, som på vår strand
 en sådd så herlig sått,

Den ädlaste, som än i blom
 i våra dalar gått,

Det fans en man, som lärt oss mer
 än någon annan lärt,

Hur rikt dock är det arma land,
 som blifvit oss beskärtdt.

Nog älskade vi ock förut
 vår blida sommarqväll,

Och höstens skymning, vårens sol
 och vinterns stjernepell,

Nog älskade vi också förr
 de strida forsars brus

Och sjöarna med holmar i
 och våra skogars sus;

Och folket i den gömda bygd
 nog var det oss bekant,

Så pröfvadt och så stärkt deraf,
 så trofast och så sant,

Och fädrens strid för hem och härd
 ej den förgäten var,
 Ej deras tro och tålmod
 i sorgens tunga dar;

Och dock det var, när sången kom,
 den fosterländska sång,
 Som detta allt i nyfödd glans
 uppklarnat på en gång,
 Som spred sig ett odödligt ljus
 utöfver Finlands strand,
 Som lyftades den högre upp
 vid sången om vårt land!

Du bidade förklarings stund
 utaf historien sänd!
 O stråle du, en fackla lik
 vid seklers ässja tänd,
 Du kastade ditt sken på tid,
 som längesedan flytt,
 Du lyste upp den morgondag,
 som ibland dimmor grytt.

Ditt öde, Du vårt finska folk,
 så dunkelt, underbart,
 Nu stod det för Din andes syn
 så herligt och så klart.

O hvarje strid, Du kämpat ut,
 om ock på fjerran fält,
 Ditt finska land, Ditt fosterland,
 Din framtids land den gält.

Förgäfves ej Du haft Din stund,
 i den Du varit sökt,
 Förgäfves ej Din bildnings ljus
 Du vårdat och förökt,
 Förgäfves ej Ditt hjerteblod
 till pris Du villigt gett,
 Förgäfves ej Din bygd i brand,
 Din skörd Du sköflad sett.

Ur detta allt, Din fröjd, Din sorg,
 ur seger, nederlag,
 Ur minnena från mulen tid,
 från jublets sköna dag,
 Ur grafvarna, der fädren bo,
 ur morgondagens hopp,
 Ditt finska fosterland en gång
 det skulle stiga opp.

Liksom för seglaren på haf
 ur täta dimmors sky
 Hans längtans kust helt småningom
 i fjerran synes gry,

Så småningom det höjde sig
 vårt land ur tidens våg,
 Tills det belyst af sångens sol
 förklaradt för oss låg.

Välsignad Du, o Runeberg,
 som blida magter sändt!
 Välsignad denna framtids tro
 i Finlands barm Du tändt!
 Som Wäinämöinen har Du gått
 till andra, bättre land,
 Men lemnat Dina sånger kvar,
 som han, på Finlands strand.

Liksom den fogel, som ej dör,
 utöfver tiders svall,
 På vinge, som ej åldras kan,
 Din sång han flyga skall,
 Och sjunga fröjd och sjunga hopp
 i hvarje Finlands vår,
 Och sjunga tröst och sjunga ro
 åt hvarje Finlands tår.

Och när vårt folk i seklers haf
 en gång har sjunkit ner
 Och Finlands skog åt nya språk
 ett okänt eko ger,

Då, *Kalevala*, skall och *Du*
 det finska folkets namn,
 I ljusfull dager höljdt, förtro
 åt mensklighetens famn.

PROMOTOR

är:

Professoren ZACHRIS TOPELIUS.

Jubelmagistrar,

promoverade i Åbo den 10 Juli 1827,

äro:

HENRIK GUSTAF BORENIUS, Professor m. m.
 JOHAN FREDRIK ELFVING, Professor m. m.
 KARL RUDOLF FORSMAN, Prost m. m.
 NILS ABRAHAM GYLDÉN, Professor m. m.
 ADOLF REINHOLD LANG, Prost m. m.
 JAKOB JOHAN LINDEQVIST, Prost m. m.
 KARL HENRIK LINDEQVIST, Professor m. m.
 KARL FREDRIK NORDSTRÖM, Prost m. m.
 FRANS JOHAN RABBE, Kammarråd m. m.

ELIAS LÖNNROT, Professor emeritus, kansliråd m. m., filos.
 kandidat den 11 Juni 1827.

Officianter vid promotionen:

Universitets-Sekreteraren, Magister FREDRIK MAXIMILIAN SCHAUMAN uppläser det Allernådigst meddelade tillståndet att promovera.
 Docenten, Doktor JOHAN AXEL PALMÉN framställer Magisterfrågan.
 Primus, Magister FREDRIK EMIL WOLMAR ELFVING besvarar densamma.
 Ultimus, Magister NILS ROBERT af URSIN slutar akten med bön och tacksägelse.
 Professorn GUSTAF JOHANSSON förrättar Gudstjensten i Nikolaikyrkan.
 Kransbinderska: Fröken ANNA SCHAUMAN.
 Gratist: Magister JOHAN EDVARD JUSLIN.

Af häpnad, glädje, lefnadsmod, förtröstan.
 Hur långt det vandrat på sin lefnadsväg,
 Hur nya tankar vuxit i dess håg,
 Af nya fröjder, nya sorger födda;
 I detta land, dess strider och gestalter,
 Dess lif och seder kände det igen
 Sitt barndomshem, det längesen förgättna,
 Sitt eget lif uti en flyktad tid,
 Sin egen andes irringar och segrar.
 Och huru djupt det lät sin häpna blick
 Tillbaka skåda i de flydda tider,
 Det fann dock spår af andens lif och strid,
 Det fann dock tro, om än i dunkel svept,
 Uppå en magt, som starkare än döden,
 Med tysta fjät, osynlig, skrider fram
 Ett rättvist öde genom menskolifvet.

Hur lycklig är ej Du, Elias Lömmrot,
 Som ledd af hjertats snille och förtröstan
 Den glömda stigen till vår forntids land,
 Till sångens underbara skogar funnit.
 O i den krans, Ditt gråa hufvud sirar,
 En glädjetår ur folkets öga fallit
 Bland ärans lager och bland minnets blommor
 Från finska sångens daggbestänkta fält.

III.

Det klang en ton så rik på sorg
 utöfver Finlands mo,
 Ett klockljud talande om död
 i vårens stilla ro,
 Det trängde till den minsta dal,
 det flög från fjell till fjell,
 Det fann sin väg bland öde skär
 till minsta fjerran tjäll.

Och hvart det kom, en stund af ro
 all dagens äflan vann,
 Och hvarje hjertas egen sorg
 en stund af hvila fann,
 Och löjet i en tår försmalt
 i sjelfva glädjens hus,
 Och dock var denna sorg ej tung,
 den fridfull var och ljus.

Det fans ett namn, som högre ljud,
 än alla andra namn,
 Som burits uti kärlek än
 af finska folkets famn,